

UZASADNIENIE

Pismem wniesionym w dniu 2 kwietnia 2015 roku Komitet Wyborczy Kandydata na Prezydenta RP P. T. złożył wniosek o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym w przedmiocie zobowiązania uczestniczki D. W. do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych wnioskodawcy i sprostowania nieprawdziwych, rozpowszechnianych informacji, poprzez złożenie na ręce przedstawiciela Komitetu pisemnych przeprosin oraz nakazanie spędzenia jednej godziny na spotkaniu z przedstawicielem (...) przy kawie, na koszt komitetu wyborczego, celem wyjaśnienia zagadnień programu (...), aby pani D. W. mogła zachować najwyższy poziom dziennikarskiej rzetelności podczas informowania odbiorców o (...). Wnioskodawca wniósł również o opublikowanie w dzienniku ogólnopolskim „Gazeta (...)” oświadczenia o następującej treści: „Odwołuję swoją opinię o tym, że (...) są ruchem anarchistycznym i przepraszam za nią. W swoim programie (...) oraz kandydat na Prezydenta RP P. T. odwołują się do gruntownej reformy systemu ustrojowego P. w duchu demokratycznym, zgodnym z konstytucją RP, która w art. 4 mówi o tym, że suwerenny naród może sprawować władzę bezpośrednio”.

W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że w trakcie emisji programu publicystycznego „(...)” w dniu 30 marca 2015 roku, na kanale (...) uczestniczka zapytana o opinię na temat kandydatury P. T. wypowiedziała stwierdzenie, że „Pan T., to jest (...), to jest taki ruch z lekka anarchistyczny”. W ocenie wnioskodawcy przytoczone określenie nie ma nic wspólnego z programem politycznym i społecznym ugrupowania, charakterem i kierunkiem działania organizacji, osobą jej kandydata jak i jego wypowiedziami, tj. zawierają wypowiedzi nieprawdziwe. Wypowiedź ta zdaniem wnioskodawcy narusza dobra osobiste zarówno kandydata jak i ugrupowania, przypisując im ideologię, która powszechnie postrzegana jest pejoratywnie. Wypowiedzi takie w sposób nieuczciwy i prawnie niedozwolony wpłynąć mogą na wynik wyborczy kandydata, szczególnie z uwagi na wyjątkową pozycję medialną i opiniotwórczą D. W.. Wnioskodawca podniósł ponadto, że ideologia demokracji bezpośredniej jak i skoncentrowany wokół niej ruch społeczny w żadnym aspekcie nie odwołuje się do zbędności państwa – wprost przeciwnie, jego postulaty nastawione są na reformę systemu ustrojowego i państwowego, w szczególności w odniesieniu do mechanizmu podejmowania decyzji w państwie (przez postulat referendum) – nie mogą więc zakładać jego zbędności. Wnioskodawca wskazał, że (...) wbrew postulatom anarchistycznym uznaje wolność jednostki, jednak nie w aspekcie nieograniczonym, ponieważ wolę większości obywateli wskazuje jako możliwość ją limitującą. W końcu wnioskodawca wskazał, że propagowany przez (...) i jej kandydata na Prezydenta RP model demokracji odwołuje się silnie do tradycji państw uporządkowanych i cechujących się ogromną, uznaną w światowej opinii dyscypliną w życiu publicznym – takich jak Konfederacja (...). Również sposób działania organizacji, harmonia jej organów i struktura prawna, wyraźne wskazanie obowiązków i praw członków oraz władz nie wskazuje w żaden sposób cech anarchizujących. Wnioskodawca ponadto wskazał, że (...) i jej kandydat walczą o rzeczywiste wykonanie Polskiej Konstytucji a nie anarchię.

Pełnomocnik uczestniczki D. W. wniósł o oddalenie wniosku i zasądzenie kosztów zastępstwa radcy prawnego w wysokości 1.440 zł. tj. czterokrotności stawki minimalnej według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W trakcie programu publicystycznego (...) emitowanego w dniu 30 marca 2015 r., na kanale (...), D. W. odpowiadając na pytanie prowadzącego „Kim jest pan T.?” odpowiedziała: „Pan T. to jest (...), to jest taki ruch z lekka anarchistyczny” (nagranie programu „(...)” z dnia 30 marca 2015 r. – płyta CD - 11 min. 16 sek. – 11 min. 33 sek. – k. 6, bezsporne).

Zgodnie z art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r., Nr 21, poz. 112 ze zm.) jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, ze zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia: zakazu rozpowszechniania takich informacji (pkt 1); przypadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje (pkt

2); nakazania sprostowania takich informacji (pkt 3); nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste (pkt 4); nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone (pkt 5); nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego (pkt 6).

Wskazać należy, że ochrony prawnej na podstawie przytoczonych wyżej przepisów może domagać się kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego jeżeli rozpowszechniane materiały wyborcze, wypowiedzi lubi inne formy prowadzonej agitacji wyborczej zawierają informacje nieprawdziwe. Z wykładni tego artykułu wynika również, że materiały wyborcze oraz wypowiedzi zawierające nieprawdziwe informacje muszą być zarazem formą wyborczej agitacji.

Niewątpliwym w ocenie Sądu jest, iż na gruncie niniejszej sprawy wypowiedź uczestniczki D. W. o treści: „Pan T., to jest (...), to taki ruch z lekka anarchistyczny” sformułowana w trakcie emisji programu publicystycznego „(...)” w dniu 30 marca 2015 r. na kanale (...), nie była „formą agitacji wyborczej”, o której mówi art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego. W myśl Słownika języka polskiego „agitacja” to nic innego jak zjednywanie zwolenników dla jakiejś sprawy, idei, propagowanie jakichś haseł, ideologii. Nie sposób nadać przedmiotowej wypowiedzi uczestniczki cech agitacji wyborczej. Wypowiedź D. W. oceniać należy zatem nie w kategoriach agitacji wyborczej (jak chce tego wnioskodawca) lecz jako wypowiedź publicystyczną, w której dziennikarka wyraziła swój pogląd na temat kandydata na urząd Prezydenta RP oraz jego programu wyborczego. Wypowiedź ta zasługuje na ochronę, biorąc pod uwagę treść art. 54 Konstytucji, który stanowi, że każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji. Już jedynie z tego względu, iż wypowiedzi D. W. niepodobnym było zakwalifikować jako agitacji wyborczej, wniosek Pełnomocnika Wyborczego Komitetu Kandydata na Prezydenta RP P. T., nie zasługiwał na uwzględnienie.

Na marginesie jedynie zauważyć należy, że wzmiankowanej wypowiedzi nie sposób oceniać w kategorii „prawdy i fałszu” pozwalającej postawić danej wypowiedzi zarzut jej nieprawdziwości, bowiem sformułowanie użyte przez D. W. miało charakter ocenny i przedstawiało jedynie opinię dziennikarki na poruszany w programie telewizyjnym temat.

Z powyższych powodów, Sąd nie widząc potrzeby przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron, oddalił ten wniosek dowodowy wnioskodawcy.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. Wysokość kosztów zastępstwa radcy prawnego została ustalona na podstawie §2 i § 10 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002r., Nr 163, poz. 1349, ze zm.). Sąd uznał, że nakład pracy pełnomocnika uczestnika uzasadnia przyznanie wynagrodzenia w wysokości czterokrotności stawki minimalnej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.